

Očitujući vjerovanje da nema drugog Boga osim Allaha, dželle šanuhu, i da je Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, Njegov rob i Njegov poslanik;

polazeći od Kur'ana časnog i ajetā: “Mi smo nebesima, Zemlji i planinama ponudili emanet, pa su se ustegli i pobojali da ga ponesu, ali ga je preuzeo čovjek – a on je, zaista, prema sebi nepravedan i lahkomislen” (33:72); “Džine i ljude stvorio sam samo zato da se klanjaju Meni...”(51:56); “Svi se čvrsto Allahovoga Užeta držite i nikako se ne razjedinjujte...!” (3:103); “O, vjernici, budite strpljivi i izdržljivi i na granicama bdijte i Allaha se bojte – da biste postigli ono što želite...” (3:200) te hadisa Allahovoga Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem: “Ostavio sam vam dvoje, ukoliko ih se budete pridržavali, nećete nikada zalutati, a to su: Allahova Knjiga i moj sunnet”;

i izražavajući nastojanje da se ovo vjerovanje provodi u život, po uzoru na Zajednicu muslimana koju je uspostavio Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, sa mu'minima i mu'minkama u Medini, što je nastavljeno od Hulefāi-r-rāšidīna, emevijskih i abasijskih halifa do osmanskih sultana: sultana Mehmeda Fatiha, koji je utemeljio ustanove islama u Bosni, halifa – sultana Selima I. i Sulejmana Zakonodavca, koji su uspostavili hilafet nad Bosnom, drugih osmanskih halifa preko opunomoćenih šejhu-l-islama, putem menšure šejhu-l-islama reisu-l-ulemi u Sarajevu, držeći neprekinutu šerijatsku i duhovnu vezu sa Muhammedom, sallallahu alejhi ve sellem, osiguravajući svoju samostalnost i prava potvrđena međunarodnim sporazumima i pravnim aktima, zajednici muslimana Bosne osigurana je jedinstvena pozicija:

- u odlukama Berlinskoga kongresa iz 1878. godine, sadržanim u Ugovoru, kojim se muslimani priznaju kao posebnost a islam kao vjera, i kojim se garantiraju osnovna ljudska, građanska i vjerska prava, čime se islam stavlja u istu ravan sa kršćanstvom i židovstvom u Evropi, kako slijedi: ”Razlike u vjeri i vjeroispovijesti neće moći da budu smetnja da neko iz tog razloga bude isključen ili spriječen da uživa svoja građanska ili politička prava...; sloboda i javno vršenje crkvenih obreda svih vjeroispovijesti bit će zajamčeni svim građanima (...) kao i strancima i nikakve smetnje se neće moći praviti bilo hijerarhijskom uređenju raznih vjeroispovijesti bilo njihovim odnosima sa svojim duhovnim starješinama...” i kojim se Novopazarski sandžak tretira sastavnim dijelom starog vilajeta Bosne, čime je Novopazarska konvencija, donijeta na temelju Berlinskog kongresa, omogućila održavanje jedinstva Bošnjaka-muslimana na cijelom njihovom prostoru od Kosovske Mitrovice do Une i Save" (član 25., 27., 30., 35. i 39.);

- u Carigradskoj konvenciji iz 1879. godine i protokolima koji su joj prethodili, propisano je: “Osigurat će se sloboda i vanjsko provođenje svih postojećih obreda osobama koje stanuju ili borave u Bosni i Hercegovini; muslimanima je posebno zajamčena potpuna sloboda u odnosima sa njihovim duhovnim poglavarima...; svaka agresija protiv muslimana, njihovih dobara ili njihove religije bit će strogo kažnjavana; Ime Njegovoga veličanstva Sultana i dalje će se izgovarati u javnim molitvama muslimana kao i ranije” (član 2. i čl. 2. Protokola I);

- imenovanjem prvog reisu-l-uleme 1882. godine u Bosni i Hercegovini i dodjelom menšure tome reisu-l-ulemi od šejhu-l-islama iz Carigrada, u ime halife – sultana iz Istanbula, te imenovanjem Ulema-i medžlisa;

- rezultatima ostvarenim kroz Pokret za vjersko-prosvjetnu i vakufsko-mearifsku autonomiju, koji će se uspješno završiti donošenjem Štatuta 1909. godine;

- u odredbama Štatuta za autonomnu upravu islamskih vjerskih i vakufsko-mearifskih poslova u Bosni i Hercegovini, koga je potpisao austrougarski monarh u Beču 1909. godine, kojima se, između ostalog, osigurava pravo dodjele menšure reisu-l-ulemi Bosne i Hercegovine od halifinog šejhu-l-islama iz Carigrada;

- Zemaljski štatut za Bosnu i Hercegovinu iz 1910. godine Članom 8. uređuje: “Sloboda se vjere i savjesti ujemčava...; Vršenje vjerozakona u kući ujemčava se svakome, a javno članovima priznatih vjerskih udruženja...; sada priznata vjerska udruženja su: 1. muslimansko ...”;

- u odredbama austrijskog Zakona o priznavanju sljedbenika islama iz 1912. godine, koji glasi: "Vjerska zajednica pripadnika islama prema hanefijskom obredu će uživati istu zaštitu koja je data ostalim pravno priznatim zajednicama";

- posebnim Zakonom o priznanju islamske vjeroispovjesti iz 1916. godine za Hrvatsku sa Slavonijom;

- saglasnošću kojom su 1916. godine muslimani Hrvatske i Slovenije dobili iz Beča, na vlastito traženje, pravo da se Statut za autonomnu upravu Bosne i Hercegovine primjenjuje i u odnosu na njih i da reisu-l-ulema Bosne i Hercegovine svoje ovlasti proširi i na njih;

- svečanim činom iz 1914. godine, kada je hafiz Džemaludin-ef. Čaušević kao reisu-l-ulema Bosne i Hercegovine u Carevoj džamiji primio menšuru izdatu od halifinog šejhu-l-islama u Istanbulu, i sa tom menšurou vršio funkciju reisu-l-uleme u Austro-Ugarskoj (1913. – 1918.), u Kraljevini SHS (1918. – 1929.) i u Kraljevini Jugoslaviji (1929.-1930.), šest godina nakon što je službeno ukinut hilafet u Istanbulu;

- Senžermenskim ugovorom, kojim je Austrija 1919. godine, kao nasljednica Austro-Ugarske, osigurala da Kraljevina SHS ima na muslimane Bosne i Hercegovine, odnosno Kraljevine, primjenjivati odredbe Berlinskog ugovora i Carigradske konvencije kao međunarodnu obavezu: "Muslimanima pružiti punu zaštitu, kako u pogledu njihovog ličnog integriteta tako i svim njihovim vjerskim ustanovama" (Čl.10.);

- Ustavom Islamske verske zajednice Kraljevine Jugoslavije iz 1930. godine osigurava se da "svi muslimani Kraljevine Jugoslavije čine jednu samostalnu versku zajednicu, na čelu sa Reisu-l-ulemom kao Vrhovnim verskim starešinom" (Čl.1.);

- Ustavom Islamske verske zajednice iz 1936 godine, kojim se osigurava pripadništvo svih muslimana ovoj jednoj i samostalnoj zajednici sa reisu-l-ulemom na čelu: "...u smislu propisa islama, duhovno jedinstvo sa ostalim vjerskim zajednicama" (Čl. 2.) te određuje sjedište reisu-l-uleme u Sarajevu (Čl. 90.);

- Ustavom Islamske vjerske zajednice u FNRJ iz 1947. godine, utvrđuje se da Islamska vjerska zajednica "javno ispovijeda i uči svoju vjeru i samostalno upravlja i uređuje svoje vjerske, vjersko-prosvjetne i vakufsko-imovinske poslove..." (Čl.3.);

- Ustavom Islamske zajednice u SFRJ iz 1990. godine, Islamska zajednica se definira kao "jedinствена i samostalna zajednica" koja "djeluje na osnovu Kur'ana, sunneta i iz njih izvedenih propisa" (Čl 1.);

- Ustavom Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini iz 1997. godine, Islamska zajednica definira se "kao jedna i jedinstvena zajednica muslimana", a njezin "sastavni dio su mešihati Islamske zajednice Sandžaka, Hrvatske i Slovenije, te se Islamska zajednica u Bosni i Hercegovini smatra neodvojivim dijelom ummeta" (Čl. 1. i 2.);

polazeći od navedenog islamskog vjerovanja i principa, uključujući i princip veze sa poslanikom Muhammedom, sallallahu alejhi ve selem, Hilafetom, putem halifa, šejhu-l-islama i menšure reisu-l-uleme, iznesenih povijesnih činjenica, nepotrošivosti prava na slobodu vjere i prava osiguranih brojnim međunarodnim ugovorima, konvencijama i drugim pravnim aktima, Sabor Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini na sjednici održanoj 26. džumade-l-uhra 1435. h.g., odnosno 26. aprila 2014. godine donio je:"

U S T A V

Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini

-službeni prečišćeni tekst-

I. KARAKTER I NAČELA ISLAMSKJE ZAJEDNICE

Član 1.

Islamska zajednica u Bosni i Hercegovini je jedna i jedinstvena zajednica muslimana u Bosni i Hercegovini i Sandžaku, Hrvatskoj Sloveniji i Srbiji, muslimana Bošnjaka izvan domovinskih zemalja i drugih muslimana koji je prihvataju kao svoju.

Reisu-l-ulema predstavlja i zastupa Islamsku zajednicu.

Član 2.

Islamska zajednica u Bosni i Hercegovini neodvojivi je dio Ummeta.

Član 3.

Ustrojstvo organa i ustanova Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini i njene djelatnosti temelje se na Kur'an-i kerimu i sunnetu Muhammeda alejhi-s-selam, islamskoj tradiciji Bošnjaka i zahtjevima vremena.

Član 4.

Prava i obaveze pripadnici i članovi Islamske zajednice ostvaruju u džematu, organima i ustanovama Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini.

Član 5.

Islamska zajednica je samostalna u određivanju svojih ciljeva i uređivanju djelatnosti, organizacije, pravnih akata, izbornog postupka te u stjecanju imovine i njezinom upravljanju.

Član 6.

Islamska zajednica se stara za ispravno razumijevanje i življenje islama i osiguravanje uvjeta za prenošenje Emaneta.

Cilj Islamske zajednice je da svi njeni pripadnici žive u skladu sa islamskim normama.

Cilj Islamske zajednice ostvaruje se promicanjem dobra i odvrćanjem od zla.

Član 7.

Islamska zajednica čuva vjerodostojnost islamskih normi i osigurava njihovo tumačenje i primjenu.

U tumačenju vjere i izvršavanju ibadetskih islamskih dužnosti u Islamskoj zajednici primjenjuje se maturidijski akaid i hanefijski mezheb.

Član 8.

Islamska zajednica se brine o islamskom odgoju i obrazovanju svojih pripadnika i članova, i zalaže se za očuvanje islamskih vrijednosti braka i porodičnog i društvenog života uz zajedničko zalaganje muškaraca i žena.

Član 9.

Islamska zajednica se stara o vjerskim pravima muslimana.

Član 10.

Islamska zajednica, u skladu sa svojim mogućnostima, osigurava svojim pripadnicima uvjete za izvršavanje islamskih dužnosti.

Član 11.

Islamska zajednica organizira i pomaže aktivnosti kojima se poboljšavaju društveni i materijalni uvjeti života muslimana.

Član 12.

Islamska zajednica organizira djelatnosti kojima stječe, štiti i uvećava imovinu Islamske zajednice.

Član 13.

Islamska zajednica uspostavlja i održava saradnju sa islamskim i drugim zajednicama, ustanovama i organizacijama u svijetu.

Član 14.

Islamska zajednica saraduje sa drugim vjerskim zajednicama i organizacijama u aktivnostima kojima se doprinosi miru, pravdi i dobru među ljudima.

Član 15.

Djelatnosti u Islamskoj zajednici podliježu načelima zakonitosti, javnosti i odgovornosti, a rukovodne dužnosti podliježu načelima izbornosti i ograničenog trajanja.

Član 16.

Dužnosti u Islamskoj zajednici povjeravaju se osobama koje imaju odgovarajuće stručno znanje i koje su svojim islamskim ponašanjem stekle ugled u džematu u kojem žive i sredini u kojoj djeluju te koje su svojim radom doprinijele napretku Zajednice.

II. OPĆE ODREDBE

Član 17.

Islamska zajednica u Bosni i Hercegovini ima svojstvo pravnog lica.

Član 18.

Sabor Islamske zajednice utvrđuje koje organizacione jedinice, organi i ustanove Islamske zajednice imaju svojstvo pravnog lica.

Član 19.

Sjedište Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini je u Sarajevu.

Član 20.

Islamska zajednica ima svoj znak i bajrak.

Član 21.

Znak Islamske zajednice čine polumjesec, otvoren na desnu stranu, i petokraka zvijezda u sredini polumjeseca.

Član 22.

Bajrak Islamske zajednice je zelene boje sa bijelim polumjesecom i bijelom petokrakom zvijezdom u sredini otvorenog dijela polumjeseca, okrenutog suprotno od koplja.

Dužina bajraka je dva puta veća od njegove širine.

Član 23.

Organi i ustanove Islamske zajednice imaju pečat okruglog oblika sa znakom Islamske zajednice.

Član 24.

Službeni jezik u Islamskoj zajednici je bosanski jezik.

Član 25.

Službeni kalendari u Islamskoj zajednici su hidžretski kalendar i gregorijanski kalendar.

Hidžretski kalendar utvrđuje Rijaset Islamske zajednice na osnovu astronomskog računanja vremena i objavljuje u Takvimu.

III. OBAVEZE I PRAVA PRIPADNIKA I ČLANOVA ISLAMSKJE ZAJEDNICE

Član 26.

Član Islamske zajednice je njen pripadnik koji prihvati članstvo u Islamskoj zajednici i izvršava propisane obaveze.

Obaveze člana Islamske zajednice su:

- da se pridržava islamskih normi, štiti islamske vrijednosti i čuva islamske običaje,
- da poznaje i primjenjuje propise Islamske zajednice,
- da plaća članarinu i daje redovne doprinose i druge priloge za potrebe Islamske zajednice,
- da čuva ugled i jedinstvo Islamske zajednice

Prava člana Islamske zajednice su:

- da slobodno izražava svoju pripadnost islamu i izvršava islamske dužnosti,
- da se islamski odgaja i obrazuje,
- da koristi ustanove Islamske zajednice u izvršavanju islamskih dužnosti,
- da sudjeluje u zajedničkim aktivnostima u džematu,
- da učestvuje u izborima za organe Islamske zajednice,
- da bude pravovremeno obavještavan o radu organa i ustanova Islamske zajednice,
- da se obraća organima Islamske zajednice radi zaštite svojih vjerskih prava,
- da u okvirima odgovarajućih propisa koristi imovinu Islamske zajednice.

Obaveze pripadnika Islamske zajednice su:

- da se pridržava islamskih normi, štiti islamske vrijednosti i čuva islamske običaje,
- da poznaje i primjenjuje propise Islamske zajednice,
- da daje redovne doprinose i druge priloge za potrebe Islamske zajednice,
- da čuva ugled i jedinstvo Islamske zajednice.

Prava pripadnika Islamske zajednice su:

- da slobodno izražava svoju pripadnost islamu i izvršava islamske dužnosti,
- da se islamski odgaja i obrazuje,
- da koristi ustanove Islamske zajednice u izvršavanju islamskih dužnosti,
- da sudjeluje u zajedničkim aktivnostima u džematu,
- da se obraća organima Islamske zajednice radi zaštite svojih vjerskih prava,
- da u okvirima odgovarajućih propisa koristi imovinu Islamske zajednice.

IV. IMOVINA ISLAMSKJE ZAJEDNICE

Član 27.

Imovinu Islamske zajednice čine vakufska dobra, imovinska prava, novčana sredstva i druga imovina.

Član 28.

Imovina služi Islamskoj zajednici za njene djelatnosti i ne može se koristiti za druge svrhe.

Član 29.

Imovina Islamske zajednice stiče se od:

- vakufskih dobara i druge pokretne i nepokretne imovine Islamske zajednice,
- redovnih doprinosa,
- zekjata, sadekatu-l-fitra i kurbana,
- prihoda ustanova i organizacija Islamske zajednice koje ostvaruju dobit,
- privrednih aktivnosti,
- fondova,
- poklona, vasijjeta i drugih prihoda i priloga.

Član 30.

Svako fizičko i pravno lice može u duhu šerijatskih propisa osnovati vakuf.

Vakufska dobra su po svojoj naravi neotuđiva i imaju kategoriju trajnih dobara.

Vijeće muftija Islamske zajednice može donijeti odluku da se vakufsko dobro zamijeni za dobro drugog lica ukoliko pouzdano utvrdi da je ovakva zamjena nesumnjivo u interesu vakufa. Ovakva odluka će biti valjana ako za nju na sjednici Vijeća muftija glasa dvije trećine od ukupnog broja članova.

Član 31.

Vakufskom imovinom upravlja Vakufska direkcija.

U upravljanju vakufskom imovinom obavezno se primjenjuju odredbe vakufname i vasijjeta, odnosno odredbe Šerijata.

Vakufska imovina se upisuje u jedinstveni Registar vakufa Islamske zajednice, što se uređuje posebnim aktom koga donosi Sabor.

Član 32.

Zekjat, sadekatu-l-fitr i kurbani čine fond „Bejtu-l-mal”.

Upravljanje fondom „Bejtu-l-mal” propisuje se posebnim aktom, koji donosi Sabor Islamske zajednice.

V. USTROJSTVO ISLAMSKJE ZAJEDNICE

Član 33.

Islamska zajednica se organizira kao:

- džemat i medžlis,
- muftijstvo, odnosno mešihat,
- Sabor, Reisu-l-ulema, Vijeće muftija, Rijaset i Ustavni sud.

Sabor, Reisu-l-ulema, Vijeće muftija, Rijaset i Ustavni sud najviši su organi Islamske zajednice sa sjedištem u Sarajevu.

Član 34.

Džemat je osnovna organizaciona jedinica Islamske zajednice.

Džemat u pravilu sačinjava skupina od najmanje 200 muslimanskih domaćinstava koja žive na jednom području i koja su međusobno povezana u izvršavanju zajedničkih islamskih dužnosti.

Odluku o formiranju, spajanju ili ukidanju džemata donosi Rijaset Islamske zajednice na prijedlog muftijstva.

Općim aktom koga donosi Sabor uređuju se pitanja vezana za džemat.

Član 35.

Organi džemata su: skupština džemata i džematski odbor.

Član 36.

Skupštinu džemata sačinjavaju svi muslimani i muslimanke iz tog džemata koji su navršili osamnaest godina života i koji su članovi Islamske zajednice.

Skupština džemata bira: džematski odbor, zastupnike džemata u skupštinu medžlisa i delegate džemata za izbornu tijelo koje bira sabornike Islamske zajednice te donosi odluke koje se tiču organizacije i aktivnosti džemata i vjerskog života u džematu.

Član 37.

Džematski odbor ima pet članova u džematima koji imaju do dvije stotine domaćinstava i sedam članova u džematima koji imaju više od dvije stotine domaćinstava.

Imam je član džematskog odbora po položaju.

Imam se brine o vjerskom životu u džematu, vodi matične knjige džemata i predstavlja džemat u pitanjima vjere.

Član 38.

Džematski odbor osigurava uvjete za vjerski život u džematu.

Predsjednik džematskog odbora predstavlja džemat u administrativnim i imovinskim poslovima i predsjedava skupštinom džemata.

MEDŽLIS

Član 39.

Medžlis je organizaciona jedinica Islamske zajednice koja u pravilu obuhvata sve džemate na teritoriji jedne općine ili najmanje sedam džemata koji čine povezanu cjelinu.

Odluku o osnivanju novog medžlisa ili pripajanju postojećeg medžlisa drugom medžlisu donosi Sabor na prijedlog Rijasetu.

Organi medžlisa su: skupština i izvršni odbor.

Skupštinu medžlisa čine izabrani zastupnici džemata.

Skupština medžlisa:

- bira radno predsjedništvo koje rukovodi radom skupštine,
- bira članove izvršnog odbora medžlisa,
- daje opće smjernice za rad izvršnog odbora medžlisa,
- usvaja godišnji plan i izvještaj o radu izvršnog odbora medžlisa,
- daje saglasnost na prijedlog budžeta i završni račun medžlisa.

Član 40.

Izvršni odbor medžlisa je izvršni organ Islamske zajednice na području medžlisa.

Broj članova izvršnog odbora medžlisa određuje se prema broju pripadnika Islamske zajednice na području medžlisa i ne može biti manji od pet niti veći od petnaest.

Glavni imam medžlisa je član izvršnog odbora medžlisa po položaju.

Izvršni odbor medžlisa:

- izvršava odluke i provodi uputstva viših organa Islamske zajednice,
- stara se o uvjetima i potrebama vjerskog života na području medžlisa,
- nadzire rad džematskih odbora i daje im uputstva za rad,
- brine se o prihodima i imovini Islamske zajednice,
- daje prijedloge za postavljanje i razrješenje imama, hatiba i muallima,
- podnosi izvještaj o radu.

Izvršni odbor medžlisa ima predsjednika.

Predsjednik predstavlja i zastupa medžlis i rukovodi radom izvršnog odbora.

Općim aktom koga donosi Sabor Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini uređuju se pitanja vezana za medžlis.

Član 41.

Kad Rijaset Islamske zajednice utvrdi da izvršni odbor medžlisa ne obavlja svoje djelatnosti u skladu sa Ustavom i drugim propisima Islamske zajednice, donijet će odluku o njegovom raspuštanju i naložiti skupštini medžlisa da izabere novi izvršni odbor medžlisa u roku od 60 dana.

Do izbora novog izvršnog odbora medžlisa poslove će obavljati povjereništvo od tri člana koje imenuje Rijaset Islamske zajednice.

Član 42.

Glavni imam je nadležan i odgovoran za organizaciju i izvršavanje vjerskih poslova i aktivnosti na području medžlisa i odgovoran je za rad imamā, hatibā i muallimā.

Glavnom imamu u radu pomaže savjet, čiji se sastav i način rada uređuje aktom iz Člana 40. ovog ustava.

Glavni imam predstavlja medžlis u poslovima iz stava (1) ovog člana.

Glavni imam u pitanjima vjere odgovoran je muftiji, a u administrativnim stvarima odgovoran je izvršnom odboru medžlisa.

Nadležnosti glavnog imama u dijaspori definiraju se posebnim aktom koga donosi Sabor.

Glavnog imama imenuje, premješta i razrješava dužnosti reisu-l-ulema na prijedlog muftije.

Mandat glavnog imama traje četiri godine sa mogućnošću ponovnog imenovanja.

MUFTIJSTVA, MEŠIHATI I DIJASPORA

A) MUFTIJSTVA

Član 43.

Muftiluk je područje koje obuhvata više medžlisa koji čine teritorijalnu cjelinu.

U izuzetnom slučaju muftiluk može biti organiziran po funkcionalnom principu ili eksteritorijalno sa posebnom unutarnjom strukturom.

Odluku o uspostavljanju muftiluka i njegovom sjedištu na prijedlog Rijasetu, donosi Sabor.

Član 44.

Muftijstvo je upravni organ muftiluka.

Muftijstvo se sastoji od muftije i rukovodilaca službi.

Muftijstvo ima Savjet za vjerska pitanja sastavljen od svih glavnih imama i rukovodilaca ustanova Islamske zajednice sa područja muftiluka i Savjet za administrativna pitanja sastavljen od predsjednika medžlisa.

Muftijstva za svoj rad odgovaraju Rijasetu i Saboru.
Na čelu muftijstva je muftija.

Član 45.

Muftijstva na području svoga djelovanja obavljaju sljedeće poslove:

- organiziraju i nadziru aktivnosti islamskog obrazovanja,
- organiziraju i nadziru vjerske djelatnosti,
- organiziraju i nadziru podučavanje vjeri,
- organiziraju i nadziru prikupljanje zekata i sadekatu-l-fitra,
- organiziraju i nadziru aktivnosti izvršavanja obaveze kurbana,
- organiziraju i nadziru privredne i finansijske aktivnosti,
- usmjeravaju i nadziru rad medžlisa i džemata,
- izvršavaju poslove i aktivnosti kojima ih zaduže Rijaset i Sabor,
- predstavljaju godišnji plan rada, budžet, izvještaj o radu i izvještaj o realizaciji budžeta savjetima na svome području,
- podnose plan rada i izvještaj o radu Rijasetu i Vijeću muftija,
- razmatraju plan rada i izvještaj o radu izvršnog odbora medžlisa.”

B) MEŠIHATI

Član 46.

U Srbiji, Hrvatskoj i Sloveniji pored predstavničkog tijela – Sabora, organizira se Mešihat kao vjerski i administrativno-upravni organ.

Član 47.

Na čelu Mešihata je predsjednik mešihata.
Predsjednik mešihata bira se propisanom procedurom.

Član 48.

Strukturu mešihata uređuje nadležno predstavničko tijelo-Sabor.

Član 49.

Mešihat je za svoj rad odgovoran predstavničkom tijelu na svom području i najvišim organima Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini. Objedinjene godišnje izvještaje Mešihat podnosi Rijasetu i Vijeću muftija.

Član 50.

Općim aktom koji donosi predstavničko tijelo na području mešihata uređuju se pitanja vezana za mešihat kao što su organizacija, izbor i nadležnost organa i druga pitanja.

Opći akti iz stava 1. stupaju na snagu danom njihovog donošenja a primjenjuju se po pribavljenoj saglasnosti Sabora Islamske zajednice u BiH o usklađenosti sa Ustavom Islamske zajednice.

C) DIJASPORA

Član 51.

Islamska zajednica u dijaspori organizira se po jedinstvenim i jednakim principima preko krovnih organizacija, formiranih za jednu ili više zemalja, koje imaju svoje predstavničke i izvršne, odnosno upravne organe.

Način organiziranja Islamske zajednice u dijaspori uređuje se posebnim aktom koga donosi Sabor.

MUFTIJA

Član 52.

Muftija je glavni vjerski autoritet na području muftiluka, odnosno mešihata.

Muftija predsjedava muftijstvom, odnosno mešihatom.

Potvrđivanje imenovanja i razrješenje dužnosti muftije vrši Sabor Islamske zajednice na prijedlog reisu-l-uleme.

Za muftiju može biti imenovan alim koji posjeduje srednje i visoko islamsko obrazovanje, koji je svojim poznavanjem islamskog učenja i svojim ponašanjem stekao ugled među pripadnicima, odnosno članovima Islamske zajednice i koji ima najmanje deset godina rada u Islamskoj zajednici.

Muftija predstavlja i zastupa muftijstvo, odnosno mešihat te:

- tumači islamske norme i izdaje fetve,
- nadzire rad glavnih imama, imama, hatiba, muallima, muderrisa i vjeroučitelja,
- stara se o zaštiti vjerskih prava muslimana,
- brine se o uvjetima za izvršavanje islamskih dužnosti,
- stara se o izvršavanju odluka i uputa viših organa Islamske zajednice,
- predlaže imenovanje, razrješenje i premještaj glavnih imama,
- rukovodi i predsjedava muftijstvom, odnosno mešihatom,
- vrši i druge poslove iz svoje nadležnosti.

Član 53.

Mandat muftije traje pet godina s mogućnošću imenovanja na još jedan mandat.

Član 54.

Muftija je u radu odgovoran reisu-l-ulemi i Saboru pred kojima polaže i zakletvu.

RIJASET ISLAMSKJE ZAJEDNICE

Član 55.

Rijaset Islamske zajednice je najviši izvršni organ za vjerske, obrazovne, ekonomske, finansijske, pravne i druge poslove Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini.

Rijaset se organizira kroz uprave kao stručne, administrativno-upravne cjeline, na čijem čelu se nalaze direktori uprava.

Općim aktom koga na prijedlog Rijasetu donosi Sabor uređuju se organizacija i način funkcioniranja Rijasetu.

Rijaset sačinjavaju direktori uprava, zamjenik reisu-l-uleme i reisu-l-ulema, koji je na čelu Rijasetu te koji rukovodi i predsjedava Rijasetom.

Direktore uprava kao članove Rijasetu na prijedlog reisu-l-uleme imenuje Sabor.

Mandat direktora uprava je četiri godine, s mogućnošću imenovanja na još jedan mandat.

Član 56.

Područja djelatnosti Rijasetu Islamske zajednice su:

- organizacija vjerskog života,
- mearifski poslovi,
- izgradnja i održavanje objekata Islamske zajednice,
- organizacija i rad organa i ustanova Islamske zajednice u dijaspori,
- saradnja sa islamskim organizacijama i ustanovama u svijetu,
- administrativno-pravni i
- privredno-finansijski poslovi.

Član 57.

Rijaset Islamske zajednice:

- stara se o cjelokupnom vjerskom životu i ustavnoj utemeljenosti svih djelatnosti u Islamskoj zajednici na načelima Šerijata, odnosno hanefijskog mezheba,
- priprema strategiju i pravce razvoja i rada organa i ustanova Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini,
- izvršava odluke Sabora Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini i Vijeća muftija,
- predlaže Saboru budžet i završni račun,
- podnosi izvještaj o svome radu Saboru Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini,
- vrši nadzor nad radom izvršnih organa i ustanova u Islamskoj zajednici,
- usmjerava i nadzire rad mešihata i muftijstava,
- postavlja i razrješava upravne/školske odbore islamskih i drugih obrazovnih i odgojnih ustanova Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini,
- daje saglasnost na postavljenje i razrješenje dekana i direktora islamskih i drugih obrazovnih ustanova Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini,
- odobrava planove i programe vjerskih predmeta i udžbenika obrazovnih i odgojnih ustanova Islamske zajednice te programe i udžbenike za vjeronauku uz prethodno pribavljenu saglasnost Vijeća muftija,
- osigurava zaštitu vjerskih prava muslimana,
- donosi propise o službenoj nošnji i obilježjima vjerskih predstavnika i zaposlenika u Islamskoj zajednici,
- organizira i nadzire prikupljanje zekata i sadekatu-l-fitra,
- priprema prijedlog raspodjele sredstava Fonda Bejtu-l-mal,
- organizira i nadzire aktivnosti organizacije hadža,
- organizira i nadzire aktivnosti izvršavanja obaveze kurbana,
- uspostavlja i vodi jedinstven registar vakufa Islamske zajednice,
- provodi odluke o zamjeni vakufske imovine,
- uspostavlja i održava neposredne veze sa drugim islamskim zajednicama u svijetu,
- izdaje rješenja o upisu u registar islamskih odgojno-obrazovnih ustanova i drugih odgojno-obrazovnih ustanova Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini,
- odobrava osnivanje preduzeća i daje saglasnost za pristupanje drugim preduzećima,
- osniva fondove, urede, centre, agencije, preduzeća, institute i druge ustanove,
- potvrđuje izbor nastavnog osoblja Fakulteta islamskih nauka i drugih visokoškolskih ustanova Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini,
- daje saglasnost za prijem nastavnog i odgajateljskog osoblja u odgojno-obrazovnim ustanovama Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini,
- uspostavlja i održava veze sa drugim vjerskim zajednicama,
- usmjerava i nadzire rad dijaspore,
- postavlja, premješta i razrješava službenike Rijasetu,
- stara se o urednom vođenju matičnih knjiga Islamske zajednice,

- vrši i druge poslove iz svoje nadležnosti i poslove koje mu u nadležnost stavi Sabor svojim odlukama.

Član 58.

Rijaset Islamske zajednice može imati stalne i povremene komisije.

Član 59.

Rijaset Islamske zajednice podnosi godišnji izvještaj o radu i izvršenju budžeta Saboru Islamske zajednice.

VIJEĆE MUFTIJA

Član 60.

Vijeće muftija je organ Islamske zajednice za pitanja vjere. Vijeće muftija sastoji se od svih muftija u Islamskoj zajednici. Muftija postaje član Vijeća imenovanjem za muftiju, a prestaje biti član Vijeća prestankom mandata muftije.

Na čelu Vijeća muftija je reisu-l-ulema, koji rukovodi radom Vijeća, i njegov glas je odlučujući u slučajevima kada za ili protiv neke odluke Vijeća glasa isti broj muftija.

Važne odluke Vijeće muftija donosi tajnim glasanjem, u kom slučaju se odluka smatra donesenom ako je za odluku glasalo dvije trećine članova Vijeća. Važne odluke su one odluke koje Vijeće muftija proglasi takvim natpolovičnim brojem glasova članova Vijeća.

Vijeće muftija:

- osigurava valjanost razumijevanja i življenja islama i uređenje svih djelatnosti u Islamskoj zajednici na temelju načela islama i u skladu sa islamskom tradicijom i praksom Bošnjaka,
- kontrolira šerijatsku legitimnost normativnih akata i djelatnosti svih organa i funkcionera Islamske zajednice,
- brine o općem prihvaćanju i vjerodostojnoj primjeni islamskih normi u Islamskoj zajednici kroz autoritativno tumačenje vjerskih propisa na osnovu hanefijskog mezheba i maturidijskog akaida te kroz davanje autoritativnih odgovora na nova pitanja i probleme u vjerskom životu muslimana,
- brine o unapređenju ispravnog i oplemenjujućeg razumijevanja islama među pripadnicima Islamske zajednice, a posebno o:
  - poticanju idžtihada među ulemom i učenjacima Islamske zajednice,
  - očitovanju prema pojavama novih učenja i vjerskih gledišta među pripadnicima Islamske zajednice,
  - zalaganju za afirmaciju islamskih vrijednosti i islamskog mišljenja u različitim istraživačkim, naučnim, društvenim i humanističkim pitanjima koja se tiču vjere i vjerskog identiteta muslimana,
  - prati tokove vjerskog, društvenog, političkog i kulturnog života, procese javnog i privatnog obrazovanja i informiranja građana, razmatra pojave, ponašanja i tumačenja kojima se ugrožava sloboda vjere i uvjerenja uključujući slobodu javnog svjedočenja vjere, pravo očitovanja svojih vjerskih osjećanja i uvjerenja obavljanjem obreda, izvršavanjem i pridržavanjem vjerskih propisa, držanjem do običaja i drugih vjerskih aktivnosti,
  - prati procese koji relativiziraju etička i društvena zla ili koji potiču raspirivanje vjerske mržnje, omalovažavanje ili izrugivanje vjere, odnosno ometaju očitovanje vjere ili uvjerenja kao i zastupanja načela svoje vjere i ravnanja prema njima, reagira na sve akte i procese koji su u suprotnosti sa etikom i moralom islama i koji ugrožavaju prava i interese muslimana,
  - pokreće inicijativu za donošenje i izmjene Ustava i drugih normativnih akata u Islamskoj zajednici koji se odnose na vjerska pitanja,

- daje saglasnost za osnivanje vakufa,
- donosi odluku o raspodjeli sredstava Fonda Bejtul-mal,
- donosi odluke o zamjeni vakufske imovine,
- daje prethodnu saglasnost na planove i programe vjerskih predmeta i udžbenika obrazovnih i odgojnih ustanova Islamske zajednice te programe i udžbenike za vjeronauku,
- daje mišljenje o programima vjerskog djelovanja, razmatra godišnji plan i izvještaj Rijasetu i daje preporuke,
- prati kretanje u međureligijskim odnosima na području svoga djelovanja i u svijetu te daje smjernice,
- razmatra planove rada i izvještaje o radu muftijstava i mešihata
- obavlja i druge poslove iz svoje nadležnosti.

Vijeće muftija donosi odluke i stavove za poslove iz svoje nadležnosti, koje su obavezne za sve organe Islamske zajednice.

Vijeće muftija daje preporuke i pokreće inicijative.

Vijeće muftija podnosi izvještaj o radu Saboru.

REISU-L-ULEMA

Član 61.

Reisu-l-ulema je poglavar i vrhovni muftija Islamske zajednice.

Reisu-l-ulema je najviši vjerski autoritet Islamske zajednice koji predstavlja jedinstvo dina i ummeta u Islamskoj zajednici.

Reisu-l-ulema:

- stara se o ispravnom razumijevanju i življenju islama, prenošenju Emaneta i postizanju cilja Zajednice,
- planira, vodi, usmjerava i nadzire vjerski život u Islamskoj zajednici,
- predstavlja i zastupa Islamsku zajednicu,
- imenuje muftije i postavlja glavne imame i imame,
- izdaje murasele, dekrete i certifikate muftijama, glavnim imamima, imamima, hatibima, muallimima, muallimama, muderrisima, vjeroučiteljima i drugim nosiocima vjerskog autoriteta u Islamskoj zajednici,
- daje prijedlog Saboru za potvrđivanje imenovanja i razrješenja muftija te prijedlog za imenovanje članova Rijasetu,
- zaustavlja od izvršenja svaku odluku organa Islamske zajednice za koju ocijeni da je u suprotnosti sa islamskim normama i nalaže njezino usklađivanje sa islamskim normama,
- organizira i nadzire rad uprava i direkcija Rijasetu,
- saziva i predsjedava sjednicama Rijasetu i Vijeća muftija,
- izdaje naloge i potpisuje sva akta Rijasetu i Vijeća muftija Islamske zajednice,
- reisu-l-ulema može zatražiti vanredne izvještaje od muftijstava i mešihata,
- vrši i druge poslove iz svoje nadležnosti.

Reisu-l-ulema može pismenim putem prenijeti obavljanje pojedinih poslova iz svoje nadležnosti na članove Rijasetu.

Reisu-l-ulema donosi fetve.

Reisu-l-ulemi u radu pomaže fetva-emin.

Reisu-l-ulema za svoj rad odgovara Saboru.

Sjedište reisu-l-uleme je u Sarajevu.

Član 62.

Za reisu-l-ulemu može biti biran istaknuti alim, koji posjeduje srednje i visoko islamsko obrazovanje, koji je obavljao dužnosti u Islamskoj zajednici najmanje petnaest godina i koji je svojim

poznavanjem islamskog učenja i svojim ponašanjem stekao opći ugled i povjerenje pripadnika i članova Islamske zajednice.

Kandidat za reisu-l-ulemu ne može biti mlađi od četrdeset godina.

Sabor utvrđuje kandidaturu i predlaže najmanje dva kandidata za reisu-l-ulemu.

Član 63.

Reisu-l-ulemu bira tijelo koje sačinjavaju: sabornici Islamske zajednice, članovi Rijaseta Islamske zajednice, muftije, predsjednici mešihata Islamske zajednice, dekani i direktori islamskih ustanova, glavni imami, predsjednici izvršnih odbora medžlisa.”

Pravilnikom o izboru reisu-l-uleme će se, u smislu prethodnog stava, definirati kategorije: islamskih ustanova, predsjednika izvršnih odbora medžlisa, glavnih imama te pitanje učešća dijaspore u izbornom procesu za izbor reisu-l-uleme.

Član 64.

Izbor reisu-l-uleme vrši se tajnim glasanjem u skladu sa pravilnikom koji donosi Sabor Islamske zajednice.

Reisu-l-ulema se bira na period od sedam godina s mogućnošću još jednog izbora.

Nakon izbora reisu-l-uleme, sve do uspostave Hilafeta, Sabor Islamske zajednice imenuje Odbor za predaju menšure reisu-l-ulemi.

Prilikom preuzimanja menšure reisu-l-ulema polaže zakletvu u Gazi Husrev-begovoj džamiji u Sarajevu i stupa na dužnost.

Član 65.

Status reisu-l-uleme kojem je istekao mandat urediće se posebnim pravilnikom kojeg donosi Sabor.

Član 66.

Reisu-l-ulemi pomaže u radu i zamjenjuje ga u njegovoj odsutnosti i spriječenosti zamjenik reisu-l-uleme.

Na prijedlog reisu-l-uleme, zamjenika reisu-l-uleme imenuje Sabor najkasnije tri mjeseca od preuzimanja dužnosti reisu-l-uleme.

Mandat zamjenika reisu-l-uleme traje koliko i mandat reisu-l-uleme, uz mogućnost imenovanja na još jedan mandat.

Za zamjenika reisu-l-uleme može biti imenovan istaknuti alim koji posjeduje srednje i visoko islamsko obrazovanje, koji je obavljao dužnosti u Islamskoj zajednici najmanje petnaest godina i koji je svojim poznavanjem islamskog učenja i svojim ponašanjem stekao opći ugled i povjerenje pripadnika i članova Islamske zajednice.

Kandidat za zamjenika reisu-l-uleme ne može biti mlađi od četrdeset godina.

Zamjenik reisu-l-uleme, između ostalog, obavlja i sljedeće poslove:

- koordinira rad uprava Rijasetu,
- koordinira saradnju muftijstava, odnosno mešihata,
- nadzire rad muftijstava, odnosno mešihata, posebno u izvršavanju obaveza prema ovom ustavu, drugim općim aktima te odlukama i zaključcima Sabora i Rijasetu Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini,
- pomaže reisu-l-ulemi u obavljanju poslova iz njegove nadležnosti,
- obavlja i druge poslove prema odlukama i uputama reisu-l-uleme.

Član 67.

Zamjenik reisu-l-uleme za svoj rad odgovara reisu-l-ulemi i Saboru.

SABOR ISLAMSKJE ZAJEDNICE**Član 68.**

Sabor je najviše predstavničko i zakonodavno tijelo Islamske zajednice.

Nadležnost Sabora:

- donosi ustav i druge propise kojima se uređuju organizacija i djelovanje organa i ustanova Islamske zajednice,
- određuje strategiju i pravce razvoja Islamske zajednice,
- daje smjernice za rad organa i ustanova za upravljanje imovinom Islamske zajednice,
- donosi budžet i usvaja završni račun Islamske zajednice,
- odobrava osnivanje udruženja u Islamskoj zajednici,
- potvrđuje imenovanje i razrješenje muftija,
- imenuje članove Ustavnog suda Islamske zajednice,
- imenuje članove stalnih i povremenih saborskih komisija,
- razmatra i usvaja izvještaje o radu: reisu-l-uleme, Rijasetu, Vijeća muftija i dr.,
- donosi propise o službi u Islamskoj zajednici i disciplinskoj odgovornosti,
- donosi propise o upotrebi znaka i bajraka Islamske zajednice,
- vrši i druge poslove iz svoje nadležnosti.

Član 69.

Sabor Islamske zajednice ima 87 sabornika, koji se biraju u izbornim okruzima. Izborni okruzi biraju:

Sarajevo	13 sabornika,
Tuzla	10 sabornika,
Bihać	7 sabornika,
Banja Luka	7 sabornika,
Goražde	7 sabornika,
Mostar	7 sabornika,
Travnik	7 sabornika,
Zenica	7 sabornika,
Novi Pazar	5 sabornika,
Zagreb	5 sabornika,
Ljubljana	3 sabornika,
Njemačka	2 sabornika,
Sjeverna Amerika	2 sabornika,
Australija	1 sabornik,
Austrija	1 sabornik,
Švicarska i Francuska	1 sabornik,
Švedska, Norveška, Danska i Finska	1 sabornik,
Benelux, Velika Britanija i Irska	1 sabornik.

Izbor sabornika vrši posebno tijelo koje sačinjavaju po dvojica delegata svakog džemata u izbornom okrugu.

Delegata džemata u izbornom tijelo bira skupština džemata.

Pri izboru sabornika obavezno je poštivanje teritorijalne zastupljenosti tako da se na određeni broj muslimana bira jedan sabornik.

Sve sabornike iz jednoga izbornog okruga, u skladu sa prethodnim stavom, izbornom tijelo bira na jednome mjestu.

Izbornom tijelo u jednom izbornom okrugu ne može imati manje od pedeset članova.

Član 70.

Sabor Islamske zajednice ima predsjednika, dva potpredsjednika i sekretara.

Predsjednika, potpredsjednike i sekretara Sabora biraju sabornici na konstituirajućoj sjednici.

Sabor ima stalne komisije za pojedine oblasti, a po potrebi može imenovati i povremene komisije. Rad komisija uređuje se poslovníkom o radu, koga donosi Sabor.

Predsjednik Sabora saziva sjednice Sabora najmanje dva puta godišnje.

Predsjednik je dužan sazvati sjednicu Sabora ako to od njega zatraži, uz pisano obrazloženje, najmanje jedna četvrtina sabornika, reisu-l-ulema, Vijeće muftija ili Rijaset.

Sabor radi putem sjednica Sabora i komisija Sabora.

USTAVNI SUD ISLAMSKJE ZAJEDNICE

Član 71.

Ustavni sud Islamske zajednice je vrhovni organ za ocjenu ustavnosti akata i rada ustanova i organa Islamske zajednice.

Ustavni sud broji pet članova koje imenuje Sabor na prijedlog Rijaseta Islamske zajednice.

Članovi Ustavnog suda imenuju se iz reda istaknutih poznavalaca vjerskih i društveno-pravnih nauka koji uživaju ugled u Islamskoj zajednici.

Mandat članova Ustavnog suda traje šest godina, i za to vrijeme oni ne mogu biti članovi predstavničkih tijela ni izvršnih organa Islamske zajednice.

Član 72.

Ustavni sud Islamske zajednice:

- ocjenjuje ustavnost općih i pojedinačnih pravnih i drugih akata organa i ustanova svih nivoa organiziranja Islamske zajednice,
- donosi odluke kojima utvrđuje povrede ustavnosti i nalaže njihovo otklanjanje,
- rješava sukobe nadležnosti u radu organa i ustanova Islamske zajednice,

Član 73.

Odluke Ustavnog suda Islamske zajednice obavezujuće su za sve organe i ustanove Islamske zajednice.

Za izvršenje odluka Ustavnog suda Islamske zajednice odgovoran je Rijaset Islamske zajednice.

Član 74.

Radom Ustavnog suda Islamske zajednice rukovodi predsjednik Ustavnog suda Islamske zajednice, koga biraju članovi Ustavnog suda Islamske zajednice na prvoj sjednici koju saziva predsjednik Sabora Islamske zajednice.

Rad i organizacija Ustavnog suda Islamske zajednice uređuju se aktom koji donosi Sabor Islamske zajednice na prijedlog Ustavnog suda Islamske zajednice.

VI. USTANOVE I PRIVREDNA DRUŠTVA ISLAMSKJE ZAJEDNICE

Član 75.

Odgovornoobrazovne, naučno-istraživačke, kulturne, humanitarno-socijalne i privredno-finansijske djelatnosti obavljaju se u ustanovama Islamske zajednice i privrednim društvima.

Član 76.

Rukovodne dužnosti u ustanovama Islamske zajednice povjeravaju se osobama koje uživaju ugled u svom džematu i ustanovi u kojoj rade, koje posjeduju odgovarajuće stručno znanje, koje imaju organizacione sposobnosti i koje su se dokazale posebnim rezultatima.

Član 77.

U okviru Islamske zajednice organiziraju se tarikatski redovi u skladu sa Šerijatom i pravilima tarikata.

Organizacija tarikatskih redova u okviru Islamske zajednice, njihov status i djelatnosti, shodno prethodnom stavu, uređuju se posebnim aktom kojeg donosi Sabor.

Član 78.

U okvirima Islamske zajednice mogu se osnivati udruženja.

Rad udruženja uređuje se statutom.

Statut donosi skupština udruženja, a potvrđuje ga Sabor Islamske zajednice.

VII. IZBORNI SISTEM

Član 79.

Aktivno biračko pravo u Islamskoj zajednici ima svaki njezin član koji je navršio osamnaest godina života.

Pasivno biračko pravo u Islamskoj zajednici ima svaki njezin član koji je navršio osamnaest godina koji je član Islamske zajednice najmanje tri godine prije izbora i koji izvršava svoje obaveze u džematu.

Član 80.

Izbori u Islamskoj zajednici vrše se tajnim glasanjem između više kandidata.

Komisija za izbore dužna je odbiti kandidaturu lica za koje se utvrdi da ne ispunjava uvjete za izbor u organe Islamske zajednice.

Jedna osoba ne može istovremeno obavljati dužnost u predstavničkim tijelima i izvršnim organima na istom nivou organizovanja Islamske zajednice.

U predstavničkim organima Islamske zajednice ne može biti više od jedne trećine zaposlenih u Islamskoj zajednici.

Član 81.

Mandat članova svih kolegijalnih organa u Islamskoj zajednici traje četiri godine.

Izabrani organi Islamske zajednice obavljaju svoju dužnost i poslije isteka mandata, sve do izbora, odnosno konstituiranja novih organa.

Mandat imenovanih zvaničnika Islamske zajednice: članova Rijaset, dekana, direktora odgojno-obrazovnih ustanova, direktora direkcija, agencija, fondova, preduzeća, instituta, biblioteka, arhiva, urednika medija traje četiri godine s mogućnošću imenovanja na još jedan mandat.

Član 82.

Nosioci dužnosti u predstavničkim tijelima i izvršnim organima Islamske zajednice imaju pravo na podnošenje ostavke.

Nosilac dužnosti u organima Islamske zajednice opoziva se ili razrješava dužnosti kada se utvrdi:

- da su njegovo ponašanje i rad u suprotnosti sa islamskim normama,
- da radi suprotno propisima i odlukama organa Islamske zajednice,
- da ne izvršava osnovne obaveze na mjestu za koje je izabran, odnosno imenovan,
- da je svoj položaj zloupotrijebio,
- da je nesposoban da obavlja svoju dužnost.

VIII. RAD ORGANA I USTANOVA ISLAMSKJE ZAJEDNICE U VANREDNOM I RATNOM STANJU

Član 83.

U vanrednom i ratnom stanju, koje proglasi država, sva tijela, organi i ustanove Islamske zajednice dužni su nastaviti svoj rad prilagođavajući se vanrednom i ratnom stanju.

Za organizaciju i odvijanje rada tijela, organa i ustanova Islamske zajednice u vanrednom i ratnom stanju odgovorni su predsjednici tijela, organa i direktori ustanova.

Član 84.

U slučaju nemogućnosti funkcioniranja Sabora, Rijasetu i Vijeća muftija Islamske zajednice, prava i obaveze Sabora, Rijasetu i Vijeća muftija prenose se na posebno tijelo, koje sačinjavaju:

- reisu-l-ulema,
- predsjednik i podpredsjednici Sabora,
- zamjenik reisu-l-uleme,
- članovi Rijasetu koji mogu sudjelovati u radu tijela,
- muftije koji mogu sudjelovati u radu tijela.

IX. DONOŠENJE I PROMJENA USTAVA

Član 85.

Ustav se može mijenjati u cijelosti ili ustavnim amandmanima.

Donošenje i promjenu Ustava vrši Sabor po postupku propisanom ovim Ustavom.

Inicijativu za donošenje i promjenu Ustava može podnijeti najmanje trećina članova Sabora, Vijeće muftija ili Rijaset.

O inicijativi za donošenje i promjenu Ustava odlučuje Sabor natpolovičnom većinom od ukupnog broja članova Sabora.

Inicijativu za donošenje i promjenu Ustava Sabor upućuje Vijeću muftija i Rijasetu radi davanja mišljenja ukoliko isti nisu predlagači.

Nacrt akta o promjeni Ustava utvrđuje Ustavna komisija Sabora.

Nacrt akta o promjeni Ustava stavlja se na javnu raspravu, koja ne može trajati kraće od 30 dana, nakon kojeg Ustavna komisija utvrđuje prijedlog akta o promjeni Ustava i upućuje ga Saboru.

Za donošenje i promjenu Ustava neophodno je prisustvo najmanje dvije trećine sabornika.

Odluka o donošenju ili promjeni Ustava je valjana ako je za nju glasalo najmanje dvije trećine od ukupnog broja sabornika.

Usvojenu promjenu Ustava Sabor proglašava svojom odlukom.

Ako promjena Ustava ne bude usvojena o tome se ne može ponovo odlučivati prije isteka jedne godine od dana kada je prijedlog odbijen.

X. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 86.

Islamska zajednica može sklapati ugovore kojima se određuje pravni okvir odnosa Islamske zajednice i države.

Prijedlog ugovora, koji ispred Islamske zajednice potpisuje reisu-l-ulema, odobrava Sabor Islamske zajednice.

Član 87.

Viši organi Islamske zajednice mogu ukinuti pojedinačne odluke nižih organa ukoliko one nisu u skladu sa Šerijatom i propisima Islamske zajednice.

Član 88.

Sva normativna akta Islamske zajednice moraju se uskladiti sa odredbama ovog Ustava u roku od šest mjeseci nakon njegovog proglašenja.

Član 89.

Po proglašenju Ustava, a najdalje u roku od 60 dana, raspisat će se izbori za predstavnička tijela i organe Islamske zajednice. Izbori će se provesti prema načelima izbornog postupka sadržanog u ovom Ustavu.

Izbori, imenovanje i konstituiranje svih tijela i organa Islamske zajednice, propisanih ovim Ustavom, obaviti će se u roku od 6 mjeseci od dana raspisivanja izbora.

Član 90.

Konstituiranjem organa izabranih i imenovanih u skladu sa ovim ustavom prestaje mandat dosadašnjim organima.

Član 91.

Sabor Islamske zajednice daje autentično tumačenje odredaba ovog ustava.

Član 92.

Ovaj Ustav stupa na snagu danom proglašenja, a objavit će se u Glasniku Islamske zajednice.

Član 93.

Postojeća normativna akta svih organa i institucija Islamske zajednice uskladit će se sa odredbama ovog ustava u roku od šest mjeseci nakon stupanja na snagu ovih amandmana.

Nakon usvajanja ustavnih amandmana u roku od šest mjeseci izvršit će se konstituiranje novouspostavljenih organa na temelju ustavnih izmjena. Mandat članova novouspostavljenih organa teče od dana konstituiranja tih organa.

Mandat postojećih tijela i organa Islamske zajednice koji se ne mijenjaju ustavnim amandmanima ostaje nepromijenjen i navedeni organi nastavljaju sa svojim radom na osnovu važećih ustavnih odredbi prema kojima su ti organi ustanovljeni, odnosno članovi izabrani.

Usvojeni Amndmani stupaju na snagu danom donošenja i bit će objavljeni u Glasniku Islamske zajednice.

*Predsjednik Sabora
Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini
Safet Softić*